

Анотація вибіркової дисципліни «Сучасні інформаційні та комунікативні системи»

Мета викладання – формування системи знань про особливості функціонування сучасних інформаційних та комунікативних систем. До **завдань** викладання входить знайомство з основними структурами, що забезпечують функціонування соціальної комунікації, аналіз основних комунікаційних каналів, вивчення специфіки функціонування вербальних та невербальних каналів комунікації, дослідження особливостей природних та штучних комунікативних систем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- природу природних та штучних комунікативних систем;
- закони розвитку комунікаційних каналів;
- специфіку функціонування системи соціальної інформації;
- теорію соціальної комунікації.

вміти:

- аналізувати напрями діяльності інформаційних структур;
- використовувати методологічні, методичні та організаційні засади функціонування документально-інформаційних структур у системі соціальних комунікацій;
- аналізувати комунікаційні відносини та інформаційну культуру суспільства, теорію комунікаційних потреб;
- орієнтуватися у сучасній інформаційній технологізації суспільства.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет ім. О. Гончара
Факультет систем і засобів масової комунікації
Кафедра масової та міжнародної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
систем і засобів масової комунікації
проф. Демченко В. Д.

_____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Сучасні інформаційні та комунікативні системи

Дніпро – 2017 рік

Сучасні інформаційні та комунікативні системи. Програма навчальної дисципліни. – ДНУ, 2017.

Розробник: О.В.Кирилова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ

Рецензенти: Л. В. Темченко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

А. М. Бахметьєва, кандидат наук із соціальних комунікації, доцент кафедри масової та міжнародної комунікації ДНУ ім. О. Гончара.

Затверджено вченою радою факультету систем і засобів масової комунікації.

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

© ДНУ ім. О. Гончара, 2017

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів — 7,5	Галузь знань <u>0303 Журналістика та інформація</u>	За вибором		За вибором	
	Напрямок підготовки <u>6.030301 Журналістика</u>				
Модулів – 1		Рік підготовки:			
Змістових модулів – 3		4		4	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: немає		Семестр			
Загальна кількість годин — 270		7	8	7	8
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 4 самостійної роботи студента — 4,5	36	28	8		
	Практичні, семінарські				
	36	28	8		
	Лабораторні				
	Самостійна робота				
	120	22	60	40	
Вид контролю:					
	залік	залік		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання — 0,6
- для заочної форми навчання – 0,15.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання – формування системи знань про особливості функціонування сучасних інформаційних та комунікативних систем. До **завдань** викладання входить знайомство з основними структурами, що забезпечують функціонування соціальної комунікації, аналіз основних комунікаційних каналів, вивчення специфіки функціонування вербальних та невербальних каналів комунікації, дослідження особливостей природних та штучних комунікативних систем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- природу природних та штучних комунікативних систем;
- закони розвитку комунікаційних каналів;
- специфіку функціонування системи соціальної інформації;

– теорію соціальної комунікації.

вміти:

- аналізувати напрями діяльності інформаційних структур;
- використовувати методологічні, методичні та організаційні засади функціонування документально-інформаційних структур у системі соціальних комунікацій;
- аналізувати комунікаційні відносини та інформаційну культуру суспільства, теорію комунікаційних потреб;
- орієнтуватися у сучасній інформаційній технологізації суспільства.

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 7

Змістовий модуль 1. Комунікативні системи в контексті глобалізації

Тема 1. Суть глобалізаційних процесів.

Тема 2. Особливості розвитку інформаційного простору.

Тема 3. Функціональні світові інформаційні системи.

Змістовий модуль 2. Структура європейської медіасистеми

Тема 4. Британський медійний простір.

Тема 5. Німецька система ЗМК.

Тема 6. Французька медійна система.

Тема 7. Італійські ЗМІ у світовому інформаційному просторі.

Тема 8. Особливості взаємодії європейських медіамоделей.

Семестр 8

Змістовий модуль 1. Комунікативна практика США та Японії

Тема 1. Крос-медійні платформи США.

Тема 2. Особливості медійного впливу.

Тема 3. Провідні крос-медійні системи Японії

4. Структура навчальної дисципліни

Семестр 7

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Разом	У тому числі					Разом	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Комунікативні системи в контексті глобалізації												
Тема 1. <i>Суть глобалізаційних процесів.</i>	7	1	1			5						
Тема 2. <i>Особливості розвитку інформаційного простору.</i>	7	1	1			5						
Тема 3. <i>Функціональні світові інформаційні системи</i>	7	1	1			5						
Разом за змістовим модулем 1	21	3	3			15						
Змістовий модуль 2. Структура європейської медіасистеми												
Тема 4. <i>Британський медійний простір.</i>	22	1	1			20						
Тема 5. <i>Німецька система ЗМК.</i>	23	1	2			20						
Тема 6. <i>Французька медійна система</i>	23	1	2			20						
Тема 7. <i>Італійські ЗМІ у світовому інформаційному просторі.</i>	22	1	1			20						
Тема 8. <i>Особливості взаємодії європейських медіамоделей.</i>	33	1,1	0,9			31						
Разом за змістовим модулем 2	123	5	6,9			111						
Разом	144	8,1	9,9			126						

Семестр 8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Разом	У тому числі					Разом	У тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Комунікативна практика США та Японії												
Тема 1. <i>Крос-медійні платформи США.</i>	6	2	2			2						
Тема 2. <i>Особливості медійного впливу.</i>	6	2	2			2						
Тема 3. <i>Провідні крос-медійні системи Японії</i>	24	2,3	3,7			18 кпр						
Разом за змістовим модулем 1	36	6,3	7,7			22						
Разом	36	6,3	7,7			22						

Завдання для самостійної роботи

Семестр 7

1. Структура світового газетного ринку

Суть завдання: заповнити таблицю, використовуючи відомості про моделі загальнонаціональних видань провідних країн світу.

Таблиця: Щоденні газети		Щотижневі газети	
Назва	Тип газети за:	Назва	Тип газети за:
аудиторною спрямованістю	тематичною направленістю	аудиторною спрямованістю	тематичною направленістю
Великобританія			
Німеччина			
Франція			
Італія			

Література та джерела:

1. Вартанова, Е. Л. Медиаэкономика зарубежных стран [Текст] : учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по напр. 520600 и спец. 021400 «Журналистика» / Е. Л. Вартанова. – М. : Аспект Пресс, 2003. – 335 с. ; 20 см. – ISBN 5-7567-0298-9.
2. Кирилова О. Міжнародна журналістика : Навчальний посібник / О. Кирилова; занаук. редакцією В. Д. Демченка. – Д., 2014. – Рукопис.
3. Михайлов С. А. Журналистика Соединенных Штатов Америки [Текст] / С. А. Михайлов. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2004. – 447 с. – ISBN 5-8016-0236-4.
4. Михайлов С. А. Современная зарубежная журналистика: правила и парадоксы / С. А. Михайлов. - СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. - 447 с.
5. Назарова Д. Современная национальная пресса Италии [Электронный ресурс] / Дина Назарова. – Итальянский центр. Итало-российский центр изучения СМИ, культуры и коммуникации. // Режим доступа: <http://www.italcentro.edu.mhost.ru/press.php?id=4>.
6. Орехова О. Е. Печатные СМИ Германии в условиях социально расколотообщества / О.Е. Орехова. – М.: МГИМО-Университет. – 2008. – 161 с.
7. Павлов Н. В. Германские СМИ: история и современность [Электронный ресурс] / Н. В. Павлов. // МГИМО.ru. –2013.–Март.–Режимдоступу: <http://www.mgimo.ru/study/faculty/mo/keuroam/docs/210929>.
8. Шарончикова Л. В. «Монд» в меняющемся мире (эволюция и традициикачественной газеты в цифровую эпоху) [Электронный ресурс] / Л. В. Шарончикова. // Медиаскоп. – Вып. № 3. – 2012. // Режим доступа: <http://mediascope.ru/node/1120>.

Семестр 8

1. Громадське телерадіомовлення: національні варіанти

Суть завдання: спираючись на відомості про особливості організації та функціонування громадського телерадіомовлення європейських країн, США та Японії, заповнити таблицю.

Країна	Назва мовлення ої організації	Ефірні та супутникові телеканали	Аналогові та цифрові радіоканали	Джерела фінансування	Тип власника

Література та джерела:

2. Corporation for Public Broadcasting. Structures and Services [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.cpb.org/grants/417/CPB-Structure-and-Services-2012-20-12.pdf>.
3. Быков Д. В. Изменение телевизионного пространства США во второй половине XX века // Вопросы теории и практики журналистики. – 2017. – Т. 6. – №. 4.
4. Вороненкова Г. Опыт развития общественного телерадиовещания. Германия [Электронный ресурс] / Г. Вороненкова. // Режим доступа: <http://duma.tomsk.ru/files2/5286.pdf>.
5. Гуржий Р. Как делают общественное телевидение [Электронный ресурс] / Р. Гуржий. // Режим доступа: <http://www.drugoe.us/articles/18-media/12864-pbs>.

6. Захарова К. Как устроены немецкое телевидение и радио. 2015. URL: http://www.de-online.ru/news/kak_ustroeny_nemeckoe_televidenie_i_radio/2015-09-11-513.
7. Лейбина Н. Общественное телевидение в Германии [Текст] / Наталья Лейбина. // Broadcasting. Телевидение и радиовещание. – 2003. – № 7. – С. 75–78.
8. Макеенко М. И. Радиоиндустрия США в начале XXI столетия: структурные изменения и межсекторная конкуренция [Электронный ресурс] / М. И. Макеенко. // Медиаскоп. – Вып. 2. – 2007. // Режим доступа: <http://mediascope.ru/node/75>.
9. Макеенко М. И. Радиовещание и телевидение США в новом столетии: структура, экономика, стратегии // М.: Издательство Московского университета. – 2010. – Т. 21.
10. Спиридонова Н. Телеэфир как общественное достояние [Электронный ресурс] / Н. Спиридонова. // Режим доступа: <http://www.iimp.kz/bullets/bullet12/007.htm>.
11. Степура И. В. Роль инженерно-технических инноваций в истории развития вещательных сетей США // Знание. – 2017. – №. 4-4. – С. 14-25.
12. Телевидение в Европе: регулирование, политика и независимость : Сборник материалов и документов [Электронный ресурс]. – М. : Open Society Institute, 2006. // Режим доступа: http://www.library.cjes.ru/online/?b_id=747.

Рекомендована література

Базова

1. Бодрунова С. С. Медиарынок Великобритании и газетный кризис: стратегии выживания газет в период дигитализации медиапроизводства // экономическое возрождение России. – 2013. – №. 4. – С. 129-142.
2. Бушев А. Герменевтика актуального медийного дискурса // Современный дискурс-анализ. – 2012. – №. 6. – С. 1-27.
3. Быков, А. Ю. История зарубежной журналистики : учеб. для бакалавров / А. Ю. Быков, Е. С. Георгиева, С. А. Михайлов ; ред. С. А. Михайлов. - М. : Юрайт, 2014. - 366 с.
4. Гильманова А. Современное состояние электронных средств массовой информации Китая. – 2017.
5. Калягин Б. А. Современные средства массовой информации США. – Directmedia, 2016.
6. Ковалев Л. А. Игровые форматы медиа: типы и жанры // Журналистский ежегодник. – 2016. – №. 5.
7. Кушнарёва И. Как нас приучили к сериалам // Логос. – 2013. – №. 3. – С. 9-20.
8. Медиакратия: современные теории и практики : монография / А. С. Пую [и др.] ; ред.: А. С. Пую, С. С. Бодрунова. - СПб. : ИД СПбГУ, 2013.
9. Пустовалов А. В. Пресса Великобритании: между «бумажным» прошлым и цифровым будущим // Вестник Пермского университета. Российская и зарубежная филология. – 2013. – №. 3 (23).
10. Шибут И. П. Особенности коммуникативного сообщения в интернете. – 2016.

Допоміжна

1. Pilichowski H. Sarkozy et la presse, histoire d'un désamour. JC Lattès, 2012.
2. Ruellan D. Nous, journalistes. Déontologie et identité. Paris, 2013.
3. Stern J. Les patrons de la presse nationale, tous mauvais. Paris, 2012
- Варганов С.А. Большие данные в онлайн-СМИ: подходы и стратегии использования // Медиаскоп. 2017. Вып. 4. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/2375>.
- Витязева М. Л. Особенности журналистики современной Японии // Челябинский гуманитарий. 2017. №1 (38). С.34-40.
4. Данилова Ю. С. Газетный рынок Франции: особенности и современные тенденции // СМИ в современном мире. СПб., 2011. С.164-166.

5. Данилова Ю. С. Особенности потребления СМИ во Франции в эпоху Интернета // Век информации-2010: матер. межвузов. научн.-практ. семинара «Век информации» / научн. ред. А. Ю. Быков, А. С. Пую. СПб., 2011. С. 13–17.
6. Золотых А. Д. Политическая власть Италии и СМИ: специфика взаимоотношений // Научные ведомости БелГУ. Серия: Гуманитарные науки. 2011. №12 (107).
7. Коротков, А.В. Мировые информационные ресурсы : учебное пособие / А.В. Коротков, А.М. Кузьмин ; под ред. В.М. Титов. - М. : "МГИМО-Университет", 2012. - 92 с. - ISBN 978-5-9228-0806-4 ; То же [Электронный ресурс]. - URL: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=214625> (11.02.2016).
8. Лукин С. С. Политические тенденции развития японских сми в современных условиях // Вестник РУДН. Серия: Политология. 2013. №4.
9. Панченко А. О. Практика саморегулирования СМИ в контексте национальных медиасистем Великобритании и Германии // Научные ведомости БелГУ. Серия: Гуманитарные науки. 2013. №20 (163).
10. Пашаева Я.Ф. Различия и сходства между «первыми» и «вторыми» городскими газетами США // Медиаскоп. 2017. Вып. 1. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/2292>.
11. Плехова О.В. Частное и общественное телевидение Греции в годы финансового кризиса (2009–2016 гг.) // Медиаскоп. 2016. Вып. 4. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/2206>.
12. Субботин И.А. Газета «Монд дипломатик»: путь к независимости // Медиаскоп. 2017. Вып. 1. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/2282>.
13. Урина Н.В. Тенденции развития медийного рынка Италии в 2010–2016 гг. // Медиаскоп. 2017. Вып. 1. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/2262>.
14. Урина Н.В. Интернет-СМИ Италии в контексте цифрового неравенства // Медиаскоп. 2016. Вып. 3. Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/?q=node/2143>

Інформаційні ресурси

1. www.timesonline.co.uk	25. www.lemonde.fr
2. www.guardian.co.uk	26. www.liberation.fr
3. www.independent.co.uk	27. www.humanite.fr
4. www.telegraph.co.uk	28. www.lefigaro.fr
5. www.mirror.co.uk	29. www.la-croix.com
6. www.thesun.co.uk	30. www.repubblica.it
7. www.dailymeil.co.uk	31. www.corriere.it
8. www.express.co.uk	32. www.gazzetta.it
9. www.ft.com	33. www.lastampa.it
10. www.sueddeutsche.de	34. www.ilsole24ore.it
11. www.faz.net	35. www.ilgiornale.it
12. www.welt.de	36. www.asahi.com
13. www.fr-online.de	37. www.yomiuri.co.jp
14. www.tagesspiegel.de	38. www.mainichi.co.jp
15. www.taz.de	39. www.sankei.jp.msn.com
16. www.handelsblatt.de	40. www.nikkei.co.jp
17. www.ftd.de	41. www.usatoday.com
18. www.zeit.de	42. www.wsj.com
19. www.bild.de	43. www.nytimes.com
20. www.lequipe.fr	44. www.latimes.com
21. www.francesoir.fr	45. www.chicagotribune.com
22. www.lesechos.fr	46. www.washingtonpost.com
23. www.latribune-online.com	47. www.nydailynes.com
24. www.laparisien.com	48. www.nypost.com

49. www.bbc.co.uk
50. www.itv.com
51. www.channel4.com
52. www.five.tv
53. www.cbs.com
54. www.abc.com
55. www.nbc.com
56. www.fox.com
57. www.cnn.com
58. www.ard.de
59. www.zdf.de
60. www.rtl.de
61. www.vox.de
62. www.sat1.de
63. www.francetelevisions.fr
64. www.canalplus.fr
65. www.m6.fr
66. www.france2.fr
67. www.france3.fr
68. www.france5.fr